

بررسی اثر زمان و نوع پوشش خوشه بر شدت عارضه خشکیدگی خوشه خرما در هرمزگان

داویدیان، عاطفه^۱ و فرامرزی کریمپور^۲

۱ محقق باغبانی مرکز تحقیقات کشاورزی هرمزگان ۲ عضو هیئت علمی

بیمارشناسی گیاهی مرکز تحقیقات کشاورزی هرمزگان

خشکیدگی خوشه خرما یکی از خسارت‌زاترین عوارض در باغات خرمای هرمزگان، کرمان، بوشهر، فارس و بسیاری از نواحی جنوب ایران می‌باشد. از سال ۱۳۷۷ تاکنون عارضه مذکور بالغ بر ۸۵٪ به محصول خرمای جنوب کرمان (جیرفت و بم) و بطور متوسط تا ۵۵٪ به محصول خرمای هرمزگان خسارت وارد ساخته است. این عارضه بویژه در ارقام مرداسنگ و مضافتی بسیار شدید است.

عامل اصلی عارضه تاکنون شناخته نشده است، اما از فاکتورهای محیطی مانند بادهای داغ، تنش ناشی از افت رطوبت نسبی و بسیاری از پدیده‌های اقلیمی به عنوان عامل موثر بر بروز و تشدید عارضه مذکور یاد شده است. در این آزمایش فاکتوریل که در قالب یک طرح آماری بلوکهای کامل تصادفی (CRBD) در سالهای ۸۱-۱۳۸۰ در شهرستان رودان انجام شد، ۵ تیمار از انواع پوشش‌های خوشه شامل پوشش‌های حصیری، کفی، پلاستیکی و پارچه‌ای در مقایسه با شاهد بدون پوشش و ۲ تیمار زمان اجرای پوشش خوشه شامل مرحله کیمیری و اوایل مرحله خارک یا خلال با ۸ تکرار روی ۸ اصله درخت ۱۲ ساله رقم حساس مرداسنگ

بکار رفتند. محصول خرما از پلاتهای آزمایشی در شهریوراه برداشت شد و خسارات ناشی از عارضه با شمارش میوه‌های خشک شده و دارای علایم عارضه در هر خوشه، محاسبه گردید. نتایج دو ساله طرح نشان داد که کمترین خسارات تحت پوشش پلاستیک (۲۳/۸۱ درصد) و پوشش حصیری (۳۱/۱۱ درصد) و بیشترین خسارت تحت پوشش کنفی (۴۹/۳۱ درصد) و شاهد بدون پوشش (۵۸/۳۱ درصد) رخ داد. پوشش پارچه‌ای با ۳۴/۵۷ درصد خسارت، بین دو گروه فوق قرار می‌گیرد. تیمارهای زمان پوشش اختلاف آماری نسبت به یکدیگر نشان ندادند.